

Udbud i Teknik og Plan samskabelses case

– Udbud af børnehave med inddragelse af børnene

Indledning

En kommune skal have bygget en ny børnehave og opgaven skal derfor i udbud. I den forbindelse overvejer de relevante arbejdsgrupper, hvordan de kan sikre sig, at borgerens stemme bliver hørt i processen. I dette konkrete tilfælde vil det sige: børnene. Det er børnene, som er slutbrugerne af børnehaven og sidste ende dem, som skal have ejerskab til børnehaven. Arbejdsgrupperne påbegynder en proces for at undersøge mulighederne.

Nysgerrighed på sagen

I opstarten er arbejdsgruppen nysgerrig på selve spørgsmålet omkring, hvordan børnenes stemme kan blive hørt. Da ingen i arbejdsgrupperne normalt har borgerkontakt, er det ikke i første omgang oplagt, hvordan dette skal kunne lade sig gøre med udgangspunkt i deres arbejdsbeskrivelser. Det er jo pædagogerne, der skal lave det relevante miljø på institutionen, som kan gøre, at børnene kan føle ejerskab til stedet. Gennem indbyrdes samtale og refleksioner bliver det dog tydeligt for dem, at selve bearbejdningen af udbuddet kan være med til at sætte rammen for borgerinddragelse. Så på trods af, at de ikke har direkte borgerkontakt, indser de, hvordan der er et uforløst potentiale i at se på selve opbygningen af udbuddet. I de sædvanlige udbud bliver alle tilbudsgivere vurderet ud fra en række forskellige kriterier. Disse kriterier kunne være kvalitet, økonomisk rentabilitet og bæredygtighed. Arbejdsgrupperne begynder at undersøge, hvordan et nyt kriterie kunne blive introduceret i det kommende udbud – nemlig borgerinddragelse. De arbejder sammen på, hvor meget dette kriterie skal tælle procentvis i relation til de andre relevante kriterier, samt hvordan opfyldelsen af kriteriet skal vurderes. De går med en model, hvor tilbudsgiver skal specificere, hvordan de vil sørge for inddragelse af børnene undervejs i processen med at bygge børnehaven, som kan vurderes af udbudskonsulenter på en skala fra 1 til 5. De specificerer ydermere et krav om ”leg og læring” i udbuddet. Ved at skrive disse ting ind i udbuddet sikrer de sig, at ambitionen om inddragelse af børnene ikke blot bliver en tom hensigtserklæring, der bliver op til den enkelte pædagog at få til at fungere i praksis. Derimod er der sat en konkret struktur og en ramme for inddragelse, som tilbudsgiveren er nødt til at forholde sig til. På grund af betingelserne i udbuddet skal håndværkerne sætte tid af til at lære børnene, hvordan man bygger en børnehave og hjælpe dem, så de selv kan være med til at lægge sten på gavlen, samle bænke mm. Men det er som udgangspunkt tilbudsgiverne selv, som skal give et deres bud på, hvordan de konkret vil inddrage børnene, så det stadig foregår inden for sikre rammer.

Udforskning af løsninger

I dette eksempel består udforskningen af løsninger i, at medarbejderne vurderer de indkomne bud på opgaven ud fra den kravspecifikation, der er beskrevet i udbuddet. I den forstand er borgerne ikke selv med til at udforske de konkrete løsninger, men løsningerne bliver derimod bl.a. vurderet ud fra graden af medinddragelse af børnene i opførelsen af børnehaven. I hvor høj grad lever de aktiviteter som tilbudsgiveren har beskrevet i materialet op til at inddrage børnene og styrke det psykologiske ejerskab? Arbejdsgrupperne ender med at vælge den kandidat som de mener opfylder de relevante kriterier bedst muligt.

Medbestemmelse

Medbestemmelser udmønter sig i dette tilfælde ikke i, at børnene er med til at vælge det tilbud, som vinder udbuddet. Derimod består medbestemmelsen i, at børnenes stemme er blevet inddraget i processen. Det er

den, fordi at de relevante tilbud, er blevet vurderet konkret ud fra, i hvor høj grad tilbudsgiverne har været i stand til at inddrage børnenes stemme i processen. Gennem børnenes konkrete arbejde med at bygge børnehaven, får de også mestret bestemte færdigheder – eks. ved at sætte skruer i en bænk. Derudover er det at inddrage børnenes stemme netop relevant, da børnene i kraft af at være børn har en privilegeret viden om hvad, der er det gode børneliv. Eftersom børnehaven har børn som udgangspunkt, er det oplagt, at børnenes stemme har en særlig vægt. Medbestemmelse består i, at de kan få lov til at sætte deres præg på den nye børnehave med udgangspunkt i deres præferencer, men også konkret gennem de aktiviteter, hvor de hjælper håndværkerne med at bygge børnehaven.

Medansvar

Børnene har et klart medansvar for løsningen, da de konkret er med til at bygge dele af børnehaven. Dette medansvar koblet med udviklingen af deres håndværksmæssige kompetencer, er en kombination, som skaber en høj grad af psykologisk ejerskab – få ting kan siges at skabe mere psykologisk ejerskab for et barn, end det at have været med til at bygge sin egen børnehave. Derfor er arbejdsgrupperne også klar over, hvordan deres udbud kan være med til at danne rammen for løsninger, som skaber en større samhørighedsfølelse, og som gør kommunen til et sted, hvor vi er fælles og sammen om opgaven.